

Rolf

Mercuriusweg 14
4051 CV Ochten
The Netherlands
T: +31 (0) 88 410 10 10
verkoop@derolfgroep.nl
www.derolfgroep.nl
export@derolfgroep.nl
www.rolfeducation.com

Art. 240.4067

Raad je woord 1

Middenklanken (klinkers)

Art. 240.4068

Raad je woord 2

Beginklanken (begin-medeklinkers)

Art. 240.4069

Raad je woord 3

Eindklanken (eind-medeklinkers)

Inleiding

Onze wereld is een wereld vol geluid. Wij vangen die geluiden op, die binnen ons gehoorbereik vallen. Hoewel wij veel geluiden horen, schenken we toch aan de meeste nauwelijks aandacht. We luisteren echter naar geluiden die onze aandacht trekken of die we bewust willen horen (bijvoorbeeld: muziek). Als we luisteren, proberen we het gehoorde geluid of de gehoorde geluidsstroom te interpreteren naar zijn afkomst, vorm en naar zijn betekenis en bedoeling.

Dit geldt ook voor de geluidsstroom die middels spraakklanken iemands mond verlaat en anderen bereikt. We herkennen die spraakklanken als gesproken taal en proberen te begrijpen, wat de spreker bedoelt te zeggen.

Ook kinderen zijn op deze wijze met elkaar en met volwassenen, met taal bezig. Via de taal hebben zij al enorm veel geleerd, voordat zij op school komen. Een van de belangrijkste taken van het basisonderwijs is, dat de kinderen ook het schriftelijk taalgebruik leren ontcijferen, begrijpen en interpreteren. Daarvoor is nodig, dat zij op jonge leeftijd de relatie leren zien tussen een gesproken taalklank en het daarmee overeenstemmende geschreven letterteken. Deze relatie berust op conventies. Als voorbereiding op het eerste leesonderwijs is het goed, dat kinderen in een spelvorm de relatie tussen gebruikte spraakklanken in woorden en de daarmee corresponderende lettertekens gaan verkennen. Dit spel 'Raad je woord' wil door middel van een training in de luistervaardigheid een bijdrage leveren aan de verkenning van de relatie tussen gebruikte spraakklanken en de daaraan verwante lettertekens.

Doel van deze spelen is:

- a. Spelend bezig zijn met voorbereidend lezen.
- b. Auditief en visueel waarnemen van symbolen en begrippen, middenklanken, begin- en eindklanken van woorden.
- c. Spelend woordenschat opbouwen.
- d. Sociale vorming door samenspel.
- e. Een soepele overgang naar lezen in groep 3.

Het spel

De leerkracht vraagt de kinderen te luisteren naar de geluiden die zij horen in en buiten het klaslokaal, naar geluiden die zijzelf kunnen maken: klappen, tikken, stampen, scheuren, schreeuwen, fluisteren, sissen, lachen, huilen, zingen en met nadruk: spreken. Al die geluiden hebben een bepaalde betekenis en worden gemaakt met een bepaalde bedoeling. Ook diergeluiden kunnen kinderen herkennen en interpreteren.

In dit spel wordt uitgegaan van het gesproken woord. De leerkracht laat de kinderen de afbeelding zien van bijvoorbeeld de maan.

Elk kind kan het afgebeelde benoemen met "MAAN". De leerkracht vraagt dan hoe "MAAN" in het midden klinkt. De leerkracht laat het woord een aantal keren horen, totdat de kinderen het kunnen weten. Als de klank "AA" als middelste klank herkend is, laat de leerkracht nog enkele afbeeldingen zien. Het gaat hierbij om afbeeldingen die benoemd worden met een woord, waarin "AA" als middenklank voorkomt. Zelf weten de kinderen ook nog wel een aantal van die woorden. Dan pakt de leerkracht de lettertekenkaarten met de "AA" uit de lettertekenkist met de klinkers. De leerkracht laat die zien en vertelt de kinderen, hoe de gehoorde "AA", die zij in "MAAN" horen, eruit ziet, als hij opgeschreven wordt.

Die opgeschreven "AA" heet een letter. De leerkracht laat nu het letterteken "AA" benoemen los van de woorden, waarin hij voorkwam.

Ditzelfde spel herhaalt de leerkracht met de aan de "AA" verwante "A"-klank.

Ter afronding van dit spel rond de "AA" en de "A" legt de leerkracht de beide lettertekens op enige afstand van elkaar op de grond. Onder die lettertekens mogen de kinderen die plaatjes leggen, die benoemd worden met woorden, waarin een "AA" of een "A" als middenklank te horen is. Laat de kinderen in elk geval eerst de afbeelding benoemen, waardoor controle op het handelen van de kinderen mogelijk wordt en de losse spraakklank in een betekenisvolle eenheid van een woord functioneert.

Toepassingen

Een verdere toepassing van dit spel wordt gevonden, als de leerkracht de kinderen in tijdschriften e.d. plaatjes laat opzoeken en uitknippen, waarin woorden met een "AA" of "A" voorkomen. De kinderen kunnen ook voorwerpen in het klaslokaal opzoeken, die met een woord benoemd worden, waarin dezelfde klinker voorkomt. Nu krijgen de kinderen een zelfgemaakte letter in hun hand. zodat ze die ook kunnen voelen Liefst letters van ruw of zacht materiaal, b.v. schuurpapier of wol opgeplakt op een kaartje.

Op deze wijze kan paarsgewijs met de volgende middenklanken gewerkt worden:

'AA' - "A": "EE" - "E"; "OO" - "O": "UU" - "U"; "IE" - "I".

Met de volgende middenklanken kan het beste apart geoefend worden:

"EU"; "IJ"; "OE"; "OU": "UI"

Achterwege zijn gebleven om verwarring te voorkomen: 'EI'; "AU"; "Y".

Op de wijze, waarop de kinderen bewust gemaakt worden van de middenklanken (de klinkers), zo kunnen ook de begin- en eindklanken van een woord met hun respectievelijke lettertekens worden aangeleerd.

Achterwege zijn gebleven wegens hun uitspraak overeenkomst met andere medeklinkers:

de "C"; de "Q" en de "X".

De "SCH" is opgenomen, omdat deze klankcombinatie reeds vroeg bij het aanvankelijk lezen aan de orde komt. Zijn de kinderen zich bewust geworden, dat elk woord van dit spel een begin-, een midden- en eindklank heeft, dan is hiermee tevens de weg geopend naar het inzicht, dat de lettertekens dezelfde volgorde hebben als de gesproken spraakklanken. Bijvoorbeeld: bij het woord "MAAN" stemt de volgorde van de spraakklanken van "MAAN" overeen met de volgorde van de lettertekens van "MAAN". Verrijkt met deze inzichten zal de overstap naar het aanvankelijk lezen veel gemakkelijker gemaakt kunnen worden.

Een tweede inzicht dat de kinderen door middel van dit spel verwerven, heeft betrekking

op het van elkaar leren onderscheiden van de spraakklanken en van de daarmee overeenstemmende lettertekens. De beginklank van "BIER" en de beginklank van "PIER" bijvoorbeeld onderscheiden zich maar weinig van elkaar:

de "B" is stemhebbend; de "P" is stemloos.

Door dit enige onderscheid krijgen de beide woorden ieder hun eigen woordbetekenis. Een zelfde gering onderscheid tonen de lettertekens "B" en "P". De "P" is een "B" die niet af is. In de voorbereiding op het aanvankelijk lezen is het van belang, dat kinderen zowel spraakklanken van elkaar leren onderscheiden als lettertekens.

'**RAAD JE WOORD**' kan de leerkracht aanwenden als stimulans voor een gesprek tussen kinderen.

Hiervoor is het gewenst de kinderen te verdelen in groepen van 4 of 5 kinderen. Eén kind van zo'n groep krijgt een plaatje uit één van de drie kisten. Het bekijkt dat goed en verbergt het daarna achter zijn/haar rug. Dit kind geeft in een zinnetje een aanwijzing over wat op het verborgen gehouden plaatje staat. In dat zinnetje mag niet het woord voorkomen, dat doelt op de voorstelling op het plaatje. De andere kinderen uit de groep moeten nu d.m.v. vragen stellen, proberen om te weten te komen, wat op het plaatje afgebeeld staat.

1. Wat is het?
2. Wat doet het?
3. Wat kun je er mee doen?
4. Waar is het van gemaakt?
5. Waar kun je het vinden?
6. Leeft het?
7. Welke klank hoor je?

Is het juiste woord bij de afbeelding gevonden, dan wordt het plaatje te voorschijn gehaald, getoond en nagegaan of het woord dat gezegd werd wel het juiste woord is. Is dat het geval, dan mag het kind dat het goede antwoord gaf, een ander plaatje uitzoeken en het spel op zijn/haar beurt voortzetten.

'**RAAD JE WOORD**' kan bovendien gebruikt worden om de woordenschat van de kinderen uit te breiden met synoniemen en woorden die in nauwe betekenisrelatie staan tot het woord, dat hoort bij de afbeelding. Er staat op de afbeelding

bijvoorbeeld "MUTS" getekend. Dan kunnen de kinderen woorden zoeken zoals 'PET'; 'HOED'.

De leerkracht kan dan vragen naar de overeenkomst en het verschil in betekenis en functie van de aanverwante woorden.

Deze laatste twee gebruiksmogelijkheden van 'RAAD JE WOORD' leggen de nadruk vooral op het betekenis-aspect, dat met elke zin en met elk woord gegeven is. Daarom is dit leermiddel naast de voorbereiding op het aanvankelijk lezen ook een goede oefening voor anderstalige kinderen, wier woordenschat en zinsopbouw vaak nog te wensen overlaat.

Veel plezier met 'Raad je woord'

Inhoud kist 1

Middenklanken, **blauw** omkaderd.

- aa.** aap - schaap - haan - maan - zaag - kaas - vaas - haas - schaar - kraan - taart - kaars. **(12)**
- a.** kam - trap - kar - slak - bal - tas - jas - slang - blad - gans - nar - zak. **(12)**
- ee.** zeef - veer - reep - beer - twee - fee - peen - eend - zeep - steen - zweep - geel. **(12)**
- e.** mes - bed - pet - hemd - bel - den - fles - schelp - tent - web - kers - schep. **(12)**
- oo.** oor - boom - doos - roos - noot - knoop - boot - boon - boog - brood - kooi - oog **(12)**
- o.** pop - pot - ton - tol - rok - hond - kok - sok - zon - slot - trom - vork. **(12)**
- uu.** vuur - muur - stuur - schuur - fuut. **(5)**
- u.** hut - put - kurk - rups - jurk - juk - mus - brug - muts - bus - tulp - juf. **(12)**
- ie.** bier - wieg - wiel - mier - vlieg - drie - tien - riem - brief - fiets - riek - pier. **(12)**
- i.** vis - spin - schip - rits - kist - bril - kip - wip - ring - pil - schrift - pink. **(12)**
- eu.** neus - deur - reus - scheur - beurs - zeug - steun. **(7)**
- ij.** pijl - bij - vijf - lijm - vijl - lijst - krijt - ijs - wijn - pijp - bijl - grijs. **(12)**
- oe.** koe - boek - schoen - stoel - poes - schroef - hoed - broek - bloem - loep - moer - snoer. **(12)**
- ou.** touw - mouw - goud - zout - kous - bout - hout - vrouw - schouw. **(9)**
- ui.** duif - fluit - trui - buis - muis - huis - uil - pruim - kruik - duim - pruik - fuik. **(12)**

Inhoud kist 2

Beginklanken, deze zijn **groen** omkaderd.

- b.** bal - boom - boot - brood - beer - bed - bril - bier - blad - bloem - bord - big. (12)
- d.** draak - das - dak - doos - den - drie - duif - deur - drop - duim - doek - dop. (12)
- f.** fee - fles - fluit - fiets - fuut - film - fopspeen - foto. (8)
- g.** gans - gaas - goud - glas - gieter - grijs - geel - groen - geld - goot - gewicht. (11)
- h.** haan - haas - haak - hark - hok - hond - hemd - hut - hoed - huis - hek - hart. (12)
- j.** jas - juk - jurk - juf - jack - jojo. (6)
- k.** kaas - kam - kar - kool - kruk - krab - kaars - kwast - klos - kraal - korf - krijt. (12)
- l.** laars - lamp - lijm - lijst - loep - lat - lap - laan - lus. (9)
- m.** maan - mat - mol - mes - mier - mand - muis - moer - muur - mond - mus - mug. (12)
- n.** net - nest - neus - naald - nar - nul - noot (7)
- p.** paard - pan - pop - peer - peen - pet - pen - pruim - poes - paal - pomp - plank. (12)
- r.** raam - ram - roos - rok - reep - ring - riem - rups - reus - riek - rob - rood. (12)
- s.** slak - sok - stoel - stuur - step - ster - snoer - steen - slot - slang - spons - snor. (12)
- t.** taart - tas - trap - trom - tol - tent - twee - trui - tulp - tor - tang - touw. (12)
- v.** vaas - vos - veer - vis - vlieg - vier - vrouw - vijl - voet - vuur - vlam - vork. (12)
- w.** wolf - wol - wip - wieg - wiel - wolk - web - worst - wesp - weg - wiek - wak. (12)

- z.** zaag - zak - zon - zool - zeef - zeep - zes - zout - zweep - zeug. (10)

- sch.** schaap - schaar - schaal - schep - schip - schoen - schroef - schuur - schelp - scheur - schouw - schrift. (12)

Inhoud kist 3

Eindklanken, deze zijn **rood** omkaderd.

- b.** krab - rob - web. (3)
- d.** baard - naald - paard - blad - mand - hond - bord - mond - eend - bed - hemd - hoed. (12)
- f.** korf - wolf - verf - zeef - elf - schroef - duif - vijf - juf - brief. (10)
- g.** zaag - oog - boog - mug - vlieg - wieg - brug - zeug - big. (9)
- k.** haak - zak - dak - hok - rok - sok - wolk - vork - hek - jurk - boek - piek. (12)
- l.** kraal - bal - tol - bel - wiel - pil - bril - bijl - pijl - vijl - stoel - uil. (12)
- m.** raam - arm - kam - boom - trom - lijm - bloem - pruim - duim - ram. (10)
- n.** maan - haan - pan - kroon - ton - zon - één - steen - pen - den - spin - schoen. (12)
- p.** aap - schaap - lamp - knoop - drop - pop - zeep - reep - schelp - wip - kip - pijp. (12)
- r.** schaar - oor - snor - tor - beer - veer - peer - ster - vuur - muur - bier - gieter. (12)
- s.** haas - kaas - laars - tas - glas - roos - rups - fiets - vis - poes - huis - muis. (12)
- t.** mat - acht - noot - boot - net - pet - nest - kwast - tent - fluit - hart - poort. (12)

CE Rolf Education ontwikkelt en produceert educatieve materialen. Naast de zorg voor de educatieve waarde van het product geven wij ook aandacht aan de gebruiksvriendelijkheid, de kwaliteit en de veiligheid van elk product. Producten met scherpere of kleinere onderdelen die bij oneigenlijk gebruik ingeslikt of tot verwondingen kunnen leiden worden door ons als niet geschikt voor kinderen onder de 3 jaar gelabeld en dienen altijd gebruikt te worden onder begeleiding van volwassenen. Bewaar de handleiding altijd bij het product zodat iedere gebruiker zich op de hoogte kan stellen van de manier waarop het product gebruikt moet worden.

CE Rolf Education develops and produces educational material. In addition to giving the product educational value, we also focus on the user-friendliness, quality and safety of each product. Products with sharp or small parts which can be swallowed or possibly cause injury if not used properly are labelled by us as 'not suitable for children under 3 years' and must always be used under adult supervision. Always keep the manual with the product so that every user can familiarise themselves with the manner in which the product must be used.

CE Rolf Education entwickelt und produziert Lehrmaterialien. Wir achten nicht nur auf den erzieherischen Wert, sondern auch auf die Benutzerfreundlichkeit, Qualität und Sicherheit jedes einzelnen Produkts. Produkte mit scharfen Kanten oder kleineren Teilen, die bei zweckfremdem Gebrauch verschluckt werden oder Verletzungen verursachen können, kennzeichnen wir als nicht für Kinder unter 3 Jahren geeignet und dürfen ausschließlich unter der Aufsicht von Erwachsenen benutzt werden. Verwahren Sie die Anleitung immer zusammen mit dem Produkt, sodass sich jeder Benutzer über die geltenden Gebrauchsvorschriften informieren kann.

CE Rolf Education conçoit et fabrique du matériel éducatif. Outre le soin apporté à la valeur éducative du produit, nous nous attachons également à la facilité d'emploi, la qualité et la sécurité de chaque objet. Les produits comportant des pièces plus pointues ou plus petites qui peuvent être avalées ou causer des blessures en cas de mauvaise utilisation sont disqualifiés par Rolf Education pour les enfants de moins de 3 ans et doivent toujours être manipulés en la présence d'adultes. Veuillez toujours conserver le manuel du produit afin que chaque utilisateur puisse être informé de la manière de l'utiliser.

CE Rolf Education desarrolla y produce materiales educativos. Además de al valor educativo del producto, también prestamos atención a la facilidad de uso, la calidad y la seguridad de cada producto. Los productos con piezas afiladas o de tamaño reducido que, si se usan de forma indebida, pueden ser ingeridos o causar lesiones, los etiquetamos como no aptos para niños menos de tres años y siempre se tienen que usar bajo la supervisión de un adulto. Guarde el manual siempre junto al producto, para que todos los usuarios puedan consultar la forma en que se tiene que usar el producto.

CE Rolf Education sviluppa e produce materiali educativi. Oltre a curare il valore educativo del prodotto, siamo attenti alla facilità d'uso, alla qualità e alla sicurezza di ciascun prodotto. Apponiamo sui prodotti con componenti affilati o di piccole dimensioni, che in caso di uso improprio possono essere ingeriti o provocare ferite, un'etichetta che indica che tali prodotti non sono adatti per i bambini al di sotto di 3 anni di età e che devono essere utilizzati sotto la supervisione di un adulto. Conservare sempre il manuale nelle vicinanze del prodotto in modo che ciascun utente possa documentarsi su come utilizzare il prodotto.

CE A Rolf Education desenvolve e produz materiais educativos. Além da preocupação com o valor educativo do produto, destacamos também a usabilidade, a qualidade e a segurança de cada produto. Rotulamos produtos que possuem peças menores ou afiadas que devido ao uso impróprio podem ser engolidas ou causar lesões como sendo inadequados para crianças com menos de 3 anos e sempre devem ser utilizados sob supervisão de adultos. Sempre guarde o manual de instruções junto ao produto a fim de que cada usuário possa consultá-lo e se informar sobre o modo de utilização do produto.

Onderhoud van het materiaal:

De gebruikte materialen en de onderdelen van de materialen zijn nagenoeg onbreekbaar en gemakkelijk te reinigen met een licht vochtige doek. Gebruik geen agressieve schoonmaakproducten noch -middelen en wrijf het materiaal na het reinigen droog met een zachte doek.

Maintenance of the material:

The materials used and materials' parts are virtually unbreakable and easy to clean with a damp cloth. Do not use aggressive cleaning products and dry the material with a soft cloth after cleaning.

Pflege des Materials:

Die verwendeten Materialien und die Teile der Produkte sind nahezu unzerbrechlich und können einfach mit einem leicht angefeuchteten Tuch gereinigt werden. Verwenden Sie keine aggressiven Reinigungsprodukte oder -mittel und reiben Sie das Material nach dem Reinigen mit einem weichen Tuch trocken.

943.5221 middenklanken

943.5165 beginklanken

943.5166 eindklanken

Entretien du matériel:

Le matériel et les pièces du matériel employés sont incassables ou presque et faciles à nettoyer à l'aide d'un chiffon légèrement humide. N'utilisez pas de produits de nettoyage ni de détergents agressifs et, après avoir nettoyé l'objet en question, séchez-le en l'essuyant avec un chiffon doux.

Mantenimiento del material:

Los materiales usados y las piezas de los materiales son prácticamente irrompibles y fáciles de limpiar con un trapo ligeramente húmedo. No use productos ni agentes de limpieza agresivos y seque el material después de la limpieza con un trapo suave.

Manutenzione del materiale:

I materiali utilizzati e i componenti dei materiali sono praticamente infrangibili e sono facili da pulire con un panno leggermente inumidito. Non utilizzare prodotti o sostanze detergenti aggressivi e dopo la pulizia asciugare il materiale con un panno morbido.

Manutenção dos materiais:

Os materiais utilizados e os componentes dos materiais são praticamente indestrutíveis e facilmente limpados com um pano levemente húmido. Não use produtos ou soluções de limpeza agressivos e seque o material após a limpeza com um pano macio.